

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Факультет фізичної культури

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри теорії і методики
фізичного виховання

Юрій ЮЧИШИН

27 серпня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Захист України)

за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

предметна спеціальність А4.16 Середня освіта (Захист України)

галузі знань А Освіта

мова навчання українська

2025-2026 навчальний рік

Розробник програми: Олександр ВОЛОХ, кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник, старший
викладач кафедри теорії і методики фізичного
виховання

Ухвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол №13 від 27 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Володимир МИСЮК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Основи національної безпеки та оборони України» полягає у формуванні інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей у майбутніх вчителів Захисту України щодо розуміння проблематики національної безпеки та загроз українській державі, механізмів і моделей системи світової колективної безпеки, здатності готувати учнів до захисту України.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік навчання	1-й рік
Семестр вивчення	1 семестр
Кількість кредитів в ЄКТС	4 кредити
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	48
Лекційні заняття	24
Практичні заняття	24
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	72
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни: шкільний курс «Захисту України», а саме базові знання основ національної безпеки, знання Конституції та законів України з питань взаємодії між державою та громадянами у захисті країни.

5. Програмні компетентності навчання.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Основи національної безпеки та оборони України» у

здобувачів вищої освіти мають сформуватися інтегральна, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх і військових наук, педагогіки та військово-патріотичного виховання й характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти

Загальні компетентності:

ЗК 01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК 03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вияву національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК 04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

Спеціальні (професійні) компетентності:

СК 01 Здатність забезпечувати здобуття здобувачами освіти з Захисту України державною мовою використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності (мовно-комунікативна компетентність).

СК 05 Здатність самостійно проводити навчальні заняття та позаурочні заходи із захисту України з учнями закладів загальної середньої освіти, професійної освіти, загальноосвітніх установ.

СК 06 Здатність до професійної орієнтації молоді щодо служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, визначених чинним законодавством, до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу.

СК 09 Здатність планувати та організовувати процес навчально-пізнавальної діяльності учнів під час вивчення предмету «Захист України».

СК 15 Здатність планувати, ефективно організовувати, контролювати, аналізувати, вдосконалювати власну навчально-методичну діяльність в процесі викладання захисту України; створювати власний педагогічний досвід, усвідомлювати систему професійних цінностей

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Основи національної безпеки та оборони України» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:

ПРН 01 Уміє використовувати в професійній, громадській діяльності документальні джерела та усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності й демократичного устрою України

ПРН 07 Здатний орієнтуватись в інформаційному просторі захисту України, здійснювати пошук, критичний аналіз та адекватне оперування одержаною інформацією під час професійної діяльності, володіючи базовими знаннями історії українського війська, його символіки та традицій. Також вміє добирати електронні освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення освітніх цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовленості й потреб дітей

ПРН 13 Уміє продемонструвати та застосовувати знання Стратегії національної безпеки та оборони України для розв'язування компетентнісних і типових завдань.

ПРН 19 Уміє застосовувати на практиці різноманітні підходи для підготовки учнів до захисту України, професійної орієнтації молоді до служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу

Після вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Основи національної безпеки та оборони України» здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

сутність та складові елементи системи національної безпеки України; нормативно-правові акти у сфері національної безпеки України;

основні загрози та виклики національній безпеці України; структуру стратегії національної безпеки;

поняття та зміст воєнної безпеки України, зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування;

сутність і зміст державної безпеки, її місце у сфері національної безпеки; поняття економічної безпеки;

основні напрямки державної політики щодо нейтралізації загроз екологічній безпеці України;

поняття інформаційної безпеки; цілі та завдання інформаційної війни, методи її ведення;

основні виклики та кіберзагрози у національному кіберпросторі;

сутність і характер сучасних збройних конфліктів; поняття колективної безпеки та колективної оборони;

обов'язки громадян та громадянок перед державою конституційний та військовий обов'язок;

сутність та визначення національного спротиву; основи взаємодії Збройних сил України з громадянським суспільством;

сутність та визначення волонтерської діяльності, її роль у зміцненні Збройних сил України та обороноздатності держави;

ВМІТИ

використовувати отримані знання в своїй практичній діяльності для підготовки учнів до захисту України;

практично користуватись нормативно-правовими актами та науковою літературою критично осмислювати документи та першоджерела;

аналізувати та використовувати законодавство, вітчизняний та зарубіжний досвід у сферах забезпечення національної безпеки і оборони;

ідентифікувати та аналізувати загрози національній безпеці;

застосовувати набуті знання у професійній діяльності для орієнтації в сучасних тенденціях розвитку державної політики у сферах національної безпеки і оборони.

7. Методи навчання:

словесні: розповідь, пояснення, бесіда;

наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження;

навчальна робота під керівництвом викладача;

самостійна робота з літературними джерелами;

письмова робота;

інтерактивні методи: аналіз історій і ситуацій;

дискусії, дебати;

практичні методи: написання творчих робіт, есе;

створення презентацій занять;

заняття на основі інформаційно-комунікаційних технологій, методи дистанційного навчання.

8. Засоби діагностики результатів навчання: завдання вхідного і поточного контролю виконання тестових завдань, модульної контрольної роботи, екзамен

9. Програма навчальної дисципліни:

9.1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	У тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи національної безпеки держави							
Тема 1. Загальна теорія національної та міжнародної безпеки	6	2				4	
Тема 2. Система національної безпеки України.	14	2	4			8	
Тема 3. Нормативно-правове регулювання питань національної безпеки України.	6	2				4	
Тема 4. Загрози та виклики національній безпеці України	14	2	4			8	
Разом за змістовий модуль 1.	40	8	8			24	
Змістовий модуль 2. Елементи державно-управлінського забезпечення національної безпеки							
Тема 5. Воєнна безпека України	10	2	2			6	
Тема 6. Державна безпека України	6	2				4	
Тема 7. Інформаційна безпека.	14	2	4			8	
Тема 8. Воєнні конфлікти	6	2				4	
Тема 9. Колективна безпека та колективна оборона.	14	2	4			8	
Разом за змістовий модуль 2.	50	10	10			30	
Змістовий модуль 3. Взаємодія між громадянами і державою у захисті країни							
Тема 10. Правові та організаційні засади національного спротиву, основи його підготовки та ведення.	6	2				4	
Тема 11. Роль громадянського суспільства у формуванні обороноздатності та національної єдності.	10	2	2			6	
Тема 12. Волонтерський рух як складова підвищення спроможності сил оборони.	14	2	4			8	
Разом за змістовий модуль 3.	30	6	6			18	
Разом годин	120	24	24			72	

9.2. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Національна та міжнародна безпека	4
2.	Нормативно-правові акти у сфері забезпечення національної	4

	безпеки України	
3.	Воєнна безпека України	2
4.	Державна та інформаційна безпека України	4
5.	Колективна безпека. НАТО	4
6.	Громадянське суспільство та його роль у формуванні обороноздатності та національної єдності	2
7.	Організація волонтерської діяльності	4

10. Форми та методи поточного і підсумкового контролю

У процесі викладання навчального курсу «Основи національної безпеки та оборони України» використовуються такі форми та методи поточного і контрольного оцінювання навчальних досягнень студентів: усне опитування, робота на практичних заняттях, тестування, модульна контрольна робота, екзамен

11. Критерії оцінювання результатів в навчання.

Оцінювання результатів навчальних досягнень студентів здійснюється з використанням рейтингової системи оцінювання. Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни) виставляється за 100-бальною шкалою і у заліковій/екзаменаційній відомості обліку успішності зазначається як оцінка за шкалою університету.

Якщо підсумковий контроль з кредитного модуля (навчальної дисципліни) передбачений у формі екзамену, то вагові бали поточної успішності на навчальних заняттях (RN_m) та модульних контролів (RK_m) повинні бути такими, щоб їх сума дорівнювала 60. Тоді 40 - це максимально можлива кількість балів (RE_m), які студент може отримати під час підсумкового контролю у формі екзамену.

Розподіл вагових рейтингових балів за дисципліну в цілому

Найменування	Поточна успішність на навчальних заняттях (RN_m)		Модульний контроль МКР (RK_m)	Підсумковий контроль	Загальний бал
	ЛК	ПЗ	МКР	Екзамен (RE_m)	
Вид заняття (форми контролю)	ЛК	ПЗ	МКР	Екзамен (RE_m)	
Розподіл балів	0	36	24	40	100

Разом за курс	$RN_m = 36$	$RK_m = 24$	$RE_m = 40$	100
---------------	-------------	-------------	-------------	-----

Таблиця відповідності результатів в контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок		
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Поточна успішність (36 балів)

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами у процесі навчання, перевірка їх готовності до виконання наступних навчальних завдань, а також забезпечення управління їх навчальною мотивацією. Інформація, одержана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і засобів навчання, а також для самостійної роботи студентів. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю (летюнки), виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування. Поточна успішність студентів оцінюється за 12-ти бальною шкалою.

Рейтингова оцінка у балах поточної успішності на навчальних заняттях (RN), обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, не підготовленістю або недостатньою підготовленістю до них за формулою

$$RN = (0,05RN_{co} + 0,4)RN_m,$$

де RN_o - середня оцінка навчальної діяльності студента на практичних заняттях з навчального (змістового) модуля, тобто частка від ділення суми всіх оцінок на кількість практичних занять (беруться оцінки від 4 до 12, отримані на навчальних заняттях та оцінки, отримані після ліквідації студентом поточної заборгованості);

RN_m - встановлений максимально можливий бал оцінювання результатів поточної успішності студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля ($RN_m = 36$).

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Обсяг пройденого матеріалу	Бали що нарах за 12-бальною системою оцінювання
1. Самостійна робота.	4-12
2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття №1 «Загальна теорія національної та міжнародної безпеки».	
3. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне	4-12

заняття №2 «Система національної безпеки України».	
4. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 3. «Нормативно-правове регулювання питань національної безпеки України».	4-12
5. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 4. «Загрози та виклики національній безпеці України».	4-12
6. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 5. «Воєнна безпека України».	4-12
7. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 6 «Державна безпека України».	4-12
8. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 7. «Інформаційна безпека».	4-12
9. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 8 «Воєнні конфлікти».	4-12
10. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 9. «Коллективна безпека та колективна оборона».	4-12
11. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 10. «Правові та організаційні засади національного спротиву, основи його підготовки та ведення».	4-12
12. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 11. «Роль громадянського суспільства у формуванні обороноздатності та національної єдності».	4-12
13. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 12. «Волонтерський рух як складова підвищення спроможності сил оборони».	4-12
14. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання творчо-пошукових завдань (презентацій), виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: № 1	4-12

«Національна та міжнародна безпека», № 2 «Нормативно-правові акти у сфері забезпечення національної безпеки України».	
15. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання творчо-пошукових завдань (презентацій), виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: №3 «Воєнна безпека України», №4 «Державна та інформаційна безпека України», №5 Колективна безпека. НАТО».	4-12
16. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання творчо-пошукових завдань (презентацій), виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: №6 «Громадянське суспільство та його роль у формуванні обороноздатності та національної єдності», №7 «Організація волонтерської діяльності».	4-12

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ти бальною системою оцінювання. Питання для самостійного опрацювання зазначені в планах лекційних та практичних занять. Крім того, здобувачі вищої освіти можуть обрати завдання для підготовки до практичних занять з нижче наведеного переліку.

Теоретико-аналітичні завдання:

- підготувати реферат (8-10 сторінок) за темою практичного заняття;
- опрацювати та зробити огляд 3 наукових статей (за останні 5 років) з питань національної безпеки України

Творчо-пошукові завдання:

- підготувати та виступити із доповіддю за темою практичного заняття;
- створити презентацію (5-6 слайдів) по одному із питань та довести матеріал до слухачів.

Модульна контрольна робота (МКР) (24 бали)

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингового контролю якості засвоєння студентами змісту навчання. Написання модульних контрольних робіт, передбачених навчальними планами і робочими навчальними програмами, обов'язкові. До написання модульної контрольної роботи допускаються всі студенти.

Позитивну оцінку за МКР, індивідуальні завдання не рекомендується покращувати. Невиконання МКР, індивідуальних завдань оцінюється 0 балами.

В ході вивчення дисципліни студенти повинні виконати одну модульну контрольну роботу, тривалістю 45 хв. по завершенню вивчення матеріалу 1-го,

2-го та 3-го змістових модулів. Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування закритої форми.

Успішно виконаною МКР вважається тоді, коли студент правильно відповів не менше як на 60% тестових завдань.

Визнання результатів в неформальній та (або) інформальній освіті

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/19GCSMBY-K496gs8RQJp0m09FjUjUmB4T/view?pli=1>) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті.

1. наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження.

2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою

3. Система оцінювання. Здобувач отримує:

- **відмінно (12-10 балів)**, якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання; якщо посів I місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів I місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності А4 Середня освіта. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення;

- **добре (9-7 балів)**: якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми; якщо посів II або III місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці

освітнього компонента); якщо посів II або III місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності А4 Середня освіта. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем;

- **задовільно (6-4 балів)**: короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.

Семестровий екзамен (40 балів)

Екзамен – це вид підсумкового контролю який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни. Підсумковий (семестровий) екзамен за освітню компоненту проводиться у формі вільної відповіді на питання тестових завдань, складених на основі матеріалу, розглянутого на лекціях та практичних заняттях. Тестове завдання (білет) екзамену складається з трьох теоретичних питань.

Студенти вважаються допущеними до екзамену, якщо вони відпрацювали всі практичні (семінарські) заняття, що передбачені робочою навчальною програмою дисципліни та успішно оцінені з питань модульної контрольної роботи.

Приймання екзамену у студентів, які навчаються дистанційно, здійснюється в режимі онлайн із використанням відповідних інструментів MOODLE у вигляді тестування закритої форми. Екзаменаційні тести містять 20 тестових завдань. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в 2 бали. Успішно зданим екзамен вважається тоді, коли студент правильно відповів не менше як на 60% тестових завдань, тобто надав 12 і більше правильних відповідей.

Оцінка оголошується студенту після його відповіді на тестові завдання і заноситься в екзаменаційну відомість.

Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, які можливо отримати за екзамен – 40 балів.

Оцінювання екзамену

Оцінка	Критерії оцінювання
--------	---------------------

«відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови
«добре»	Якщо відповідь студента відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки „відмінно”, але при цьому студент допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Студент вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та деінде зміненних ситуаціях
«задовільно»	Якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«незадовільно»	Якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Кількість балів за результатами екзамену, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться в журнал контролю навчальних занять, в індивідуальний навчальний план студента та в екзаменаційну відомість обліку успішності.

Для виставлення оцінок у відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план студента) рейтингова оцінка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та оцінку за національною шкалою відповідно до таблиці:

**Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень
здобувачів в вищій освіті**

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (%)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова

90-100	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FХ (незадовільно з можливістю повторного		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)			

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Основи національної безпеки та оборони України»:

- кредити зараховуються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, який складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної роботи з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види роботи;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену.

Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього

компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія, мультимедійний проектор, екран для проектора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.

14. Рекомендована література.

Основна

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року №2469- VII // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19/prnt>

2. Стратегія національної безпеки України Затверджено Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#op>

3. Про основи національного спротиву: Закон України від 16 липня 2021 року №1702-IX // Відомості Верховної Ради 2021. №41. ст.339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>

4. Ситник Г. П., Фел МГ. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, МГ. Фел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с. URL: <https://kt pu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/Derzhavne-upravlinnya-u-sferi-natsionalnoy-bezpeki.pdf>

5. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки і оборони: теорія і практика: навчальний посібник / В. А. Яценко, В. Г. Пилипчук, П. П. Богуцький, О. Д. Довгань, І. М. Дороніч, О. В. Петришин; за заг. ред. В. Г. Пилипчука; Науково-дослідний інститут інформатики і права НАПрН України. Київ; Одеса: Фенікс, 2020. 224 с. URL: https://ipri.org.ua/sites/default/files/demokratichniy_civilny_kontrol.pdf

Додаткова

1. Конституція України від 28 червня 1996 р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA%96-%D0%B2%D1%80>

2. Про Збройні сили України: Закон України №1934- XII від 6 грудня 1991 р // Відомості Верховної Ради України 1992. № 9. Ст. 108. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>

3. Про оборону України: Закон України № 1932- XII від 6 грудня 1991 р // Відомості Верховної Ради України 1992. № 9. Ст. 106. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>

4. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України № 2233- XII від 25.03.92 // Відомості Верховної Ради України. 1992. №27. ст. 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>

5. Про волонтерську діяльність: Закон України 19 квітня 2011 року №3236- VI // Відомості Верховної Ради 2011, № 42, ст.435. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text>

6. Стратегія забезпечення державної безпеки Затверджено Указом Президента України від 16 лютого 2022 року № 56/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#n5>

7. Стратегія воєнної безпеки України Затверджено Указом Президента України 25 березня 2021 року № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n2>

8. Стратегія кібербезпеки України Затверджено Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>
9. Про План реалізації Стратегії кібербезпеки України, уведений в дію Указом Президента України від 1 лютого 2022 року № 37/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0087525-21#Text>
10. Стратегія інформаційної безпеки України Затверджено Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>
11. Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року, затверджена Указом Президента України від 11.08.2021 №47/2021. URL: : <https://www.president.gov.ua/documents/3472021-39613>
12. Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року схвалена Розпорядженням КМУ від 20 жовтня 2021 р. №1363-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2021-%D1%80#Text>
13. Лекції з предмету: «Основи Національної безпеки України», автором яких є консультант Міжнародного агентства бізнес-безпеки «СВР», кандидат юридичних наук Лисенко С О URL: <http://vabb.com.ua/news/lekcija-nac-bezpeka.html>
14. Рябовол Л Т. Національна безпека України структурно-функціональний аналіз. Вісник університету імені Альфреда Нубеля. Серія «ПРАВО». 2020. № 1 (1) С 25-30. URL: <https://law.duan.edu.ua/images/PDF/2020/1/4.pdf>
15. Актуальні виклики та загрози економічній безпеці України в умовах воєнного стану. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niiss.gov.ua/sites/default/files/2023-05/executive-1.pdf>
16. Стан взаємовідносин НАТО та України. Центр безпекових досліджень. URL: <https://censs.org/stan-vzayemvidnosyn-nat-o-ta-ukrayiny/>
17. Слюсарчук І., Мітенко О Роль громадянського суспільства в забезпеченні національної безпеки України. Підприємництво, господарство і право: Загальноукраїнський науково-практичний господарсько-правовий журнал. 2/2021. С 194-200. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/2/36.pdf>
18. Взаємодія Збройних сил України з громадянським суспільством Довідник URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/4/4/510533.pdf>
19. Стасюк Ю Томчук О Роль волонтерського руху у зміцненні Збройних сил України та обороноздатності держави. Національний університет оборони України. Воєнно-історичний вісник 4(42) / 2021. С 74-88. URL: <http://iv.v.nuou.org.ua/article/view/253257/250428>
20. Манелик ЮМ, Луценко В Р., Савчук НІ. Волонтерський рух України в умовах військової агресії. Науковий журнал «Politicus»: Політичні інститути та процеси. Випуск 6. 2022. С 29-33. URL: http://politicus.od.ua/6_2022/5.pdf

Інформаційні ресурси

1. <https://rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України
2. www.rnbo.gov.ua – офіційний веб-сайт Ради національної безпеки та оборони
3. www.zsu.gov.ua – офіційний веб-сайт Збройних сил України
4. <https://www.nato.int/> – офіційний веб-сайт НАТО
5. <https://www.osce.org/> – офіційний веб-сайт ОБСЄ
6. <https://ukraine-nato.mfa.gov.ua> – Україна – НАТО
7. <https://niiss.gov.ua/> – Національний інститут стратегічних досліджень.
8. <http://www.nbuv.gov.ua/node/592> – Національна бібліотека України і м. В. І. Вернадського.